

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Лучия Ангелова, член на научното жури, относно конкурсна процедура за академичната длъжност „**доцент**” по: област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (предучилищна педагогика – интеркултурно образование), обявен от Факултета по начална и предучилищна педагогика при СУ „Св. Климент Охридски” в Държавен вестник, БР. 51 ОТ 27.06.2017г., с кандидат **гл. ас. д-р Лора Илиева Спиридонова**, катедра „Предучилищна и медийна педагогика”.

Познавам кандидата за академичната длъжност „**доцент**” **гл. ас. д-р Лора Спиридонова** от времето, когато се обучаваше като докторант към катедра „Предучилищна и медийна педагогика“. За мен по-късно беше удоволствие да бъда рецензент на дисертационния ѝ труд: “Педагогически технологии за възпитаване на интеркултурна компетентност на децата от подготвителна група/клас”. Това последното ми дава основание да се отнасям с голяма доза сигурност във възможностите на **гл. ас. д-р Лора Спиридонова** да заеме академичната длъжност „**доцент**”.

В представените монографични трудове са дадени основанията свързани със спецификата на интеркултурното образование, което поставя на преден план когнитивната страна на учебния процес, но без да се пренебрегва и афективно-емоционалната страна на отношението между родното и чуждото и в крайна сметка е насочено към поведението на обучаваните. **Гл. ас. д-р Лора Спиридонова** дава разширени, допълнени и обобщени концепции, свързани с основните понятия в интеркултурното образование (култура, идентичност, интеркултурност, мултикултурност, интеркултурна комуникация, интеркултурни недоразумения, стереотипи и предразсъдъци). Предлага определение на понятието „интеркултурна компетентност“ в предучилищна възраст, включващо познавателни (толерантност към двусмислието), социални (уважение към другостта), емоционални (емоционална отзивчивост), комуникативни (метакомуникативна компетентност) и поведенчески (вариативност на поведението) аспекти. На тази основа се разглежда играта като основна форма, метод и средство за възпитаване на интеркултурна компетентност в детството. От тази гледна точка е направен и теоретичен анализ на концепции за играта, като е изведена взаимовръзка между култура и игра и влиянието на „медийните светове върху игровите светове”. Разгледани са съдържателните параметри на два авторски модела за интеркултурно образование. Единият е насочен към възпитаване на интеркултурна компетентност у децата от предучилищна възраст в условията на образователните институции. Другият цели усъвършенстване на интеркултурната компетентност на студентите – бъдещи

педагози като част от подготовката им в образователно-квалификационната степен бакалавър (трудове с №№ 2013-1,2014-1,2016-1).

В редица университетски учебни пособия, студии, статии **гл. ас. д-р Лора Спиридонова** систематизира основни понятия на интеркултурното образование - „граница на разбирането“, „мултикултурност“, „интеркултурен диалог“, „взаимодействие с различия“, „педагогическа стратегия на многообразието“ и „центрирано в темата взаимодействие“. Тя представя система от интерактивни тренинги, осигуряваща възможност на специализантите за дискутиране и обсъждане на тези теоретични постановки. В студията е представен модел за осъзнаване, анализиране и оценяване в индивидуален и групов план на емоционални, поведенчески, когнитивни, социални и комуникативни аспекти на интеркултурната компетентност на студентите – бъдещи педагози. Съдържателно за **гл. ас. д-р Лора Спиридонова** моделът включва система от тренинги и проектни презентации за разглеждане на тематични области чрез генериране на идеи, дискутиране, аргументиране, обобщаване и работа по проекти.

Бих посочила някои от съществените приноси в публикациите на **гл. ас. д-р Лора Спиридонова**:

1.Интерпретиране, допълване и потвърждаване на отделни концепции, свързани с основни понятия в интеркултурното образование и релациите между тях.

2.Анализ на съдържателните компоненти на интеркултурната компетентност от една страна като аспект на социалните компетенции за интегриране, интеркултурен диалог и толерантност, а от друга – като креативни способности и културни компетенции на изразяване в играта, познанието, общуването, изкуството.

3.Направен е общ преглед на теории за идентичността, като са систематизирани варианти на интерактивни тренинги за студенти при разглеждане на темата за идентичността.

4.Разработен и апробиран е модел за педагогическа рефлексия на интеркултурната компетентност, функциониращ като система от дистрибутивни, колаборативни и интерактивни тренинги при неговото използване в обучението на студентите: когнитивни и ориентирани към опита тренинги.

5.Аргументирана е тезата, че интеркултурната компетентност на детските учителите се развива интензивно чрез целенасочено прилагане на дидактични модели за работа в мултикултурна образователна и речева среда. Открити са възможностите и перспективите за развитие на интеркултурна компетентност на студентите от висшите училища чрез усъвършенстване на първоначалната им педагогическа подготовка.

Гл. ас. д-р Лора Спиридонова е уважаван университетски преподавател отзивчив и толерантен колега. Тя е позната в академичните среди като добър професионалист, а личните ми наблюдения показват, че работи активно със студентите от специалностите, в които преподава.

Заклучение:

На основата на прегледа и оценката на трудовете и цялостната академична дейност на кандидата и моите професионални компетенции, предлагам **гл. ас. д-р Лора Илиева Спиридонова**, да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (предучилищна педагогика – интеркултурно образование), обявен от Факултета по начална и предучилищна педагогика при СУ „Св. Климент Охридски“ в Държавен вестник, БР. 51 ОТ 27.06.2017 г., катедра „Предучилищна и медийна педагогика“.

05. 12. 2017 г.

проф.д-р Лучия Ангелова